

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี เป็นการวิจัยเชิงสำรวจที่มีการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยที่ 1. คือ เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี วัตถุประสงค์ที่ 2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานีตามความเห็นของครูที่มี ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และปฏิบัติงานอยู่โรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน และวัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ควรเป็นอย่างไร เนื้อหาในส่วนนี้ประกอบด้วย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง แบบแผนการวิจัย เครื่องมือและการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ และการนำเสนอผลข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดตามลำดับดังต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2 แบบแผนการวิจัย

3.3 เครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี มีประชากร คือ ครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ปีการศึกษา 2559 จำนวน 5,084 คน จากจำนวนโรงเรียน 64 โรง แยกตามอำเภอ และขนาดของโรงเรียน แสดงตามตารางที่ 1 ดังนี้ (ที่มา: สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ข้อมูลปีการศึกษา 2559)

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรจำแนกตามอำเภอและขนาดของโรงเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

อำเภอ	โรงเรียน			ครูผู้สอน
	ขนาดใหญ่	ขนาดกลาง	ขนาดเล็ก	
1.เมืองปัตตานี	3	3	3	842
2.หนองจิก	1	1	3	494
3.ยะหริ่ง	1	1	2	273
4.ปะนาเระ	1	1	3	409
5.ยะรัง	1	2	6	595
6.มายอ	1	2	7	548
7.โคกโพธิ์	1	1	6	660
8.แม่ลาน	-	-	1	31
9.สายบุรี	2	3	4	961
10.ทุ่งยางแดง	-	1	3	249
11.ไม้แก่น	-	-	1	22
12.กะพ้อ	-	-	-	-
รวม	11	15	38	5,084
รวมทั้งหมด	64			5,084

2. กลุ่มตัวอย่าง

ในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากประชากรครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ปีการศึกษา 2559 จำนวน 5,084 คน จากจำนวนโรงเรียน 65 นั้น ขั้นแรกได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 357 คน จากจำนวนโรงเรียน 64 โรง ซึ่งเป็นเกณฑ์ขั้นต่ำของจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม จากนั้นเลือกกลุ่มตัวอย่างจากครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานีทุกโรงเรียน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่ต้องการ

ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัดส่วนตัวอย่างครูเพื่อให้ได้สัดส่วนที่สมดุลกันในแต่ละขนาดของโรงเรียน ดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่	6	คน/โรงเรียน รวม	66	คน
โรงเรียนขนาดกลาง	4	คน/โรงเรียน รวม	180	คน
โรงเรียนขนาดเล็ก	3	คน/โรงเรียน รวม	114	คน
รวมทั้งสิ้น			360	คน

รายละเอียดของประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม แสดงตามตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง
	โรงเรียน	ครูผู้สอน	ครูผู้สอน
ขนาดใหญ่	11	1,901	66
ขนาดกลาง	15	1,328	180
ขนาดเล็ก	38	1,855	114
รวม	64	5,084	360
รวมทั้งสิ้น	5,084		360

3.2 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวิธีการดำเนินงานดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ทั้ง 17 ด้าน

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการรวบรวมข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

3.3 เครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. การสร้างแบบสอบถาม

ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ได้ใช้เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด สำหรับสอบถามครูผู้ครูโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วย ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และปฏิบัติอยู่โรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ทั้ง 17 ด้าน คือ

1. ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

2. ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ

3. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

5. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

6. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

7. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

8. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

9. ด้านการนิเทศการศึกษา

10. ด้านการแนะแนว

11. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

12. ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

13. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

14. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงาน

สถานศึกษา ประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

15. ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

16. ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

17.ด้านการพัฒนาและใช้สื่อนวัตกรรมเพื่อการศึกษา

โดยเครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบสอบถาม ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวของลิเคิร์ท (Likert) จำนวน 70 ข้อ มีเกณฑ์ของค่าระดับ ดังนี้

- 1 หมายถึง สภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง สภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย
- 3 หมายถึง สภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
- 4 หมายถึง สภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก
- 5 หมายถึง สภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 107-108)

และยึดเกณฑ์แปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยที่ได้โดยใช้เกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 103) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.51 – 5.00 หมายถึง สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.51 – 4.50 หมายถึง สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.51 – 3.50 หมายถึง สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี อยู่ในระดับระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.51 – 2.50 หมายถึง สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 – 1.50 หมายถึง สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Question) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

ส่วนการสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณครั้งนี้ได้ดำเนินการดังนี้

- 3.1 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ
- 3.2 กำหนดกรอบแนวคิด และขอบข่ายในการสร้างเครื่องมือ ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และตามนิยามศัพท์
- 3.3 สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์การวัดตามนิยามศัพท์ โดยแบบสอบถามดัดแปลงคำถามมาจากวิทยานิพนธ์ของ วรณรัตน์ ทายิดา (2551: 156-167) และ อับดุนหาดี อะละมาด (2555: 176-180) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.60 - 1.00 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ
- 3.4 เสนอร่างแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข
- 3.5 เสนอเครื่องมือต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบ ความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบ แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ตามนิยามศัพท์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) เลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.66 ผลการวิเคราะห์ทุกข้อมีค่า IOC เท่ากับ 0.66 - 1.00 ซึ่งแสดงว่าเครื่องมือมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
- 3.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1970 อ้างถึงใน ภัทรพร เกษสังข์, 2549 : 138-139) ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งชุด เท่ากับ .977 ซึ่งแสดงว่าใช้ได้
- 3.7 ปรับปรุงแก้ไข จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. การสร้างแบบสัมภาษณ์

- 2.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์
- 2.2 จัดทำแบบสัมภาษณ์ อย่างมีโครงสร้างโดยกำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมเกี่ยวกับการดำเนินงานการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ทั้ง 17 ด้าน คือ 1. ด้านการพัฒนาหรือการดำเนินการ

เกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2. ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ 3. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 5. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9. ด้านการนิเทศการศึกษา 10. ด้านการแนะแนว 11. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12. ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานศึกษา ประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15. ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16. ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา 17. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จากนั้นผู้วิจัยสร้างเครื่องมือตามขอบเขตที่กำหนด

2.3. นำแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างที่เสร็จแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.4. นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุง แล้วนำไปทดลองสัมภาษณ์บุคคลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 1 ครั้ง

2.5. นำแบบสัมภาษณ์ที่ทดลองแล้วมาปรับปรุงข้อคำถามอีกครั้งหนึ่งแล้วจึงนำออกใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ทำเรื่องขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังโรงเรียนที่จะทำการเก็บข้อมูล

2. ลงพื้นที่แจกแบบสอบถามจำนวน 65 รวมทั้งหมด 360 ชุด โดยใช้ระยะเวลา 2 สัปดาห์ และสัปดาห์ที่ 3-4 ลงไปเก็บแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง บางส่วนให้ส่งกลับคืนมายังผู้วิจัยทางไปรษณีย์ โดยมีการติดต่อทางโทรศัพท์เป็นระยะๆจนได้ครบจำนวนแบบสอบถาม 360 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้การแจกแจงความถี่(Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยใช้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

3. วิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ t-test และ F-test

4 การวิเคราะห์ข้อมูลความเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี จากแบบสอบถามตอนที่ 3 ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา แจกแจงความถี่ และประมวลความคิดเห็นที่ได้อภิปรายผล

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ผู้วิจัยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ และวิเคราะห์ค่าร้อยละ (Percentage) โดยนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2. ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ผู้วิจัยใช้วิธีการแจกแจงความถี่หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 3 ซึ่งเป็นปลายเปิด และแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัย ใช้วิธีการจัดความถี่โดยนำเสนอในรูปของความเรียง

4. สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างสองกลุ่มคือ ค่าที (t-test) และ มากกว่าสองกลุ่มคือ ค่าเอฟ (F-test) รวมถึงการวิเคราะห์เปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple Comparison)

Prince of Songkla University
Pattani Campus